

מסורת הש"ס

(א) [כימות: כ.ס.], (ב) [כ.ס.] (ג) [כ.ס.] (ד) [כ.ס.] (ה) [כ.ס.] (ו) [כ.ס.] (ז) [כ.ס.] (ח) [כ.ס.] (ט) [כ.ס.] (י) [כ.ס.] (יא) [כ.ס.] (יב) [כ.ס.] (יג) [כ.ס.] (יד) [כ.ס.] (טו) [כ.ס.] (טז) [כ.ס.] (יז) [כ.ס.] (יח) [כ.ס.] (יט) [כ.ס.] (כ) [כ.ס.] (כא) [כ.ס.] (כב) [כ.ס.] (כג) [כ.ס.] (כד) [כ.ס.] (כה) [כ.ס.] (כו) [כ.ס.] (כז) [כ.ס.] (כח) [כ.ס.] (כט) [כ.ס.] (ל) [כ.ס.]

תורה אור השלם

- 1. ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלקהיו כי יגור שפן משוח אלקהיו עליו אני יי? ויקרא כא יב 2. בית דוד בן אבד ה' דינו לבקר משפט והדילו גזול מיד עושק פן תצא באש חמתי ובגדה ואין מבכה מפני רע מעלליכם: 3. התקוששו וקושו הגו לא נבקה: צפניה ב א 4. ואם שור נגח הוא מתמל שלשם והועד בבקלי ולא ישמרנו והמית איש או אשה השור יסקל וגם בקליו ימות: שמות כא כט 5. ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני ה' לפני ההקדים והשפטים אשר יהיו בימים ההם: דברים יט יז

גליון הש"ס

גמ' דברים בית דוד. עין בשער המלך פיה מהל יסיה היה שביח דברי השועה מתקבלת מה שמכמז צוה בשם תוספת הראש"ס:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' וספור לקיימה כביאה שניה: (ב) שם איה מביתו ומני למידת, אטו להגיה: (ג) רש"י ד"ה וט"ו וכו' בשורה שיה: (ד) תוס' ד"ה ושמע וכו' ואללים וכל העם משמאלו אלמל: (ה) ד"ה ילא וכו' שגל' כי אס:

מוסר רש"י

יבא עשה. דיכמה יבא עליה (בבמות ב). גזירה ביאה ראשונה. דמקיס צה עשה ומני למידת, אטו ביאה שניה. דלא מני למידת, דהא אוקיס צה עשה (שם ב). התקוששו. לשון היקס, אלס המסוה עלמו וסר לרכי (צפניה ב א): אל: הסר קס מבני עיני תמלה, כמו (שמות ט) לקושש קס, כלומר קסוט. עמק (דברים י"ב ס):

כהן גדול פרק שני סנהדרין

י"א.

עין משפט
גד מצוה

י"א א מ"י פ"ו מהלכת יום הלכה יא: ב ב ב מ"י שם הל' י [נושע' אה"ע ס' קעד סעי' א]: כ א ד ה מ"י פ"ה מהל' גלי המקדש הל' ד (ופ"ו מהל' אכל הל' ו): כב ו מ"י פ"ה מהל' כלי המקדש הל' טו: כג ז מ"י פ"ג מהלכות אכל הלכה ה: כד ח מ"י שם הל' צ: כה ט מ"י פ"ה מהל' אסוריה ביאה הל' מ סגמ לאזין קבו טושע' אה"ע ס' כב סעיף ד: כו י מ"י שם פ"ב הלכה יד סגמ שם טושע' שם סעיף י: כז ב מ"י פ"ג מהל' אכל הלכה א: כח ג מ"י שם פ"ח הלכה ו וי"ה מהל' כלי המקדש הל' ד: כט ד מ"י פ"ב מהל' סנהדרין הלכה ה ופ"ג מהל' מלכים הל' ז ג ופ"ג מהל' מין מין הלכה ו:

היינו בן היינו ממונה. וליכא למימר דהיינו משוח שעבר דפשיטא דלא מיקרי ממונה והר"ר יעקב בר' יואלזק פירש דמשמע מומתני' גם כשהוא מתנחם מאחרים דממונה ממלעו ומוסיף הוא כל העס אומר לו וכו' וצבריי' וקאמר משוח שעבר לא אחי גביה: ושמע מינה אבאים משמאל וכו'.

פירוש דתנן ממלעו צינו לציין העס בצבריימת קמני ראש צית האצ ואכלים (ו) משמאלו וכל העס אלמלא שיהו העס ראשונים משמאלו ואס כן האכלים היו משמאל העס: אב"ט מלבי בית דוד דן ודנין אותו. וז"ל וכו' איך יכול לדון והא

אמרין לעיל איך מושיעין מלך כסנהדרין משוח דמאי לא תענה על ריב וי"ל דהכא מיירי דוקא לדון דיני ממונות דלא איכפת לן אס לא יוכלו לענות אחריו כלאמר' (לקמן צב): דיני ממונות מתחילין מן הגדול ומיניה קשה דאפילו דיני נפשות נמי אשכחן כדמצי' (ש"ס ה) ויחגור [גס] דוד [אל] חרבו דהא לקמן (דף לו): ילפינן מנייה דדיני נפשות מתחילין מן הגדול וכיון שהיה חושב דוד עלמו למלך הלא היה דן עמסה וי"ל כיון שהיה אחר אחרו לכבודו על שמרד נבל צו לא היה לו צושת אס ידברו האחרים לפניו אכל כשאר מלכי בית דוד וזאי איך דנין דיני נפשות כדפרישית: ינאי המלך עמוד ע"ה רגלין ויעידו בך. ואס תאמר והא אמרינן החס אפי' ת"ח א"ל לעמוד משוח דהאי עשה והאי עשה ועשה דכבוד תורה עדיף כלאמר בצרק שצועת העדות (דף לו: אס) וכיון דחסס אינו צריך לעמוד כ"ש מלך דטפי עדיף מלך מת"ח כדקאמר לקמן דאפי' למ"ד הרב שמאל על כבודו כבודו ממולך מלך שמאל על כבודו אין כבודו מחול שנאמר שום תשים עליך מלך וכו' וי"ל דודאי עשה דכבוד תורה עדיף וא"כ אעפ"י שאין ת"ח היה צריך לעמוד ינאי היה צריך לעמוד והאי דת"ח יכול למחול על כבודו משא"כ מלך הוא משוח קרא דקאמר שום וגו' שמהא איתמו עליך כי כבודו צא לו משוח דמנות המקוס קך הוא ואין יכול להפקיע מנות המקוס אכל ת"ח מורחו דליה ויכול למחול היטב על כבודו דשלו היא כלאמר' צמס' ע"ז (דף לו: ע). בתחלה נקראת על שמו של הקב"ה ולצופו נקראת על שמו שנאמר (א) אס צמרת ה' חפנו וצמורתו יהגה יומס וליה: ינאי המלך עמוד ע"ה רגלין וכו'. והא דאמרין פרק שצועת העדות (דף לו: אס) שאס לנו להושיע שיהם מושיעין דאינו אסור אלא אחד עומד ואחד יושב ואס כן לא היה המלך צריך לעמוד וכלצד שישב אוחו

ואין עשה. יבמה יבא עליה (דברים כה): ביאה ראשונה. דייבוס מיקיימא מלות עשה ביאה שניה לאו מלות יבוס הוא: ומן המקדש לא יבא. צכהן גדול אונן כתיב (ויקרא כא) דהא כתיב לעיל מיניה לאציו ולאמו לא יטמא: מקדושו לא יבא. כלומר יעשה חזוק לדבריו שלא יגרוס אלמל מקדושה וליטמא: מרריה. מרירות לבו: משוח שעבר. כגון שאירע צו פסול צכהן גדול ומינו אחר תמתי וכשעבר פסולו של ראשון חזר לעבודתו ושני קרא ליה משוח שעבר: חלשה דעסיה. דכהן גדול: חדי צי. שמה צבאלי: ש"מ. מדקמני סגן מיכן והעס מיכן וכהו צלמלע היינו סגן היינו ממונה דמתיני' דקמני הממונה ממלעו לכהן ונותנו צינו לציין העס: אכלים לשמאל המנחמים. מדקמני ואכל וכל העס משמאלו והרי הוא היה מן המנחמין וקמני אכלים לשמאלו:

וש"מ. כן מנהג תנחומין (א) שורה שיהו אכלים עומדין צמקומן וכל העס עוברין איש איש כשמגיע אלל האכל מנחמו ועובר מדקמני כשהוא עובר לנחס וגבי מתנחם קמני כשהוא עומד בשורה להתנחם: וצנה אחריה. צנה הקטן לא יהלך אחריה אלל לפנייה: משוח מעשה שיהו. שגגצוהו פריש' מאחריה ונתנוהו צצית וכשחזרה ולא ראתה התחילה לווקעת וצוכה צל אחד מהס ואמר צואי וחראנו לך ונכנסה אחריו ועינו אותה: מספרות. זו עס זו: משוח ייחוד. שמה ילך אדם עס ואס לא ישמע קול אדם יכנס עמיהד שס ומנן (קידושין דף פ): לא יתיחד אדם עס צ' נשים. וצצית הכסא שצצדות קמיירי שהיה צית הכסא שלהס צשדה חון לעיר והכל יפניס שס: צין אכלים עומדין שס כו'. וכך הורה לי שאין שינוי מנהג צדבר צין שהיו אכלים עומדין צין אכלים עוברין איך כלן לקולו: והוא אומר סתנחמו. צרייתא היא: נחשא קא רמי. סימן הוא מטיל להס להרע שיצטרכו לנחומים צתמיה: סנו עניינס. דלוגו צדין ולא תמניפו ולא תשא פניו: ויעידו בך. שעבדך הרב את הנפש דעצדו כחמורו והפסק מומן הוא לו לפיכך צריך לדנו צפניו: פנה

עלמין דהוצל ואמר לי צ אין שורה פחותה מעשרה בני אדם (ו) ואין אכלים מן המגין בין שאכלים עומדין וכל העס עוברין בין שאכלים עוברין וכל העס עומדין: כשהוא מתנחם כו': איבעיא להו כי מנחם הוא אחריני היכי אמר להו ת"ש והוא אומר תנחמו היכי רמי אילימא כי מנחמו אחריני לדידיה אומר להו איהו תנחמו נחשא קא רמי להו אלא לכי מנחם לא אחריני אומר להו תנחמו ש"מ: מלך דא דן כו': אומר רב יוסף לא שבו אלא מלכי ישראל צ אבל מלכי בית דוד דן ודנין אותן צ דכתיב צ בית דוד כהן אמר ה' דינו לבקר משפט ואי לא דיינינן ליה אינהו היכי דייני והכתיב צ התקוששו וקושו ואמר ר"ל צ קשט עצמך ואחר כך קשט אחרים אלא מלכי ישראל מ"ט לא משום מעשה שהיה דעבדיה דינאי מלכא קמל

נפשא אמר להו שמעון בן שטח לחכמים תנו ענייכם בו ונדרוננו שלחו ליה עבדך קמל נפשא שרדיה להו שלחו ל' תא אנת נמי להכא (ו) והועד בבעליו (א) אמרה תורה יבא בעל השור ויעמוד על שורו אתא ויחבי א"ל שמעון בן שטח ינאי המלך עמוד על רגליך ויעידו בך ולא לפנינו אתה עומד אלא לפני מי שאמר והיה העולם אתה עומד שנאמר ויעמדו שני האנשים אשר להם הריב וגו' אמר לו לא כשתאמר אתה אלא כמה שיאמרו חברך עומד